

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ ТА ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНІСНОЇ
КУЛЬТУРИ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ

Анотація

Дана публікація присвячена аналізу проблеми пошуку позитивних та негативних факторів Інтернету та ЗМІ на формування моральнісної культури поведінки молоді сьогодення, як запоруки світлого майбутнього.

Ключеві слова: мораль, моральність, моральнісна культура поведінки, інформаційне суспільство.

Аннотация

Данная публикация посвящена анализу проблемы поиска влияния позитивных и негативных факторов мировой сетки Интернета и медиа-телекоммуникаций на формирование нравственной культуры поведения молодежи нынешнего времени, как залога светлого будущего.

Ключу слова : мораль, нравственность, нравственная культура поведения, информационное общество.

Summary

The thesis deals with of the problems to the analysis of problem of search of positive and negative factors of the Internet and TV on forming of moralily culture of conduct of young people of present time, as mortgages of the light future.

Key words : moral, morality, моральнісна culture of conduct, informative society.

Сучасна моральнісна культура нашого народу перебуває у надскрутному становищі. Бо моральнісно-психологічний позитив, який нам дістався у спадок від СРСР, щомиті згасає, тому що його носії чи то відходять у потойбічний світ, чи то стали пенсіонерами, чи то втратили свої впливові посади або позиції під тиском нової генерації керівників, вчителів, наставників, кумирів. Стосовно моральнісно-культурних надбань доби державної незалежності України, то вони незначні і є результатом не переваг нашого сучасного економічного політичного устрою, а особливо в часи кризи, а швидше відчайдушною реакцією на його антигуманістичну сутність. Дійсно, яка культура поведінки молоді буде формуватися у країні, де з під суспільного контролю вийшли у злочинний спосіб награвані багатомільярдні капітали і де навіть суспільство є заручниками тотальної корупції. Проте потрібно зпоглядати оптимістично. Життя бере своє. Як засвідчує історія, досконалі ринкові відношення і стосунки здатні формувати і культивувати пристойну моральність. Але яким способом це зробити? Як бути? Як молоді бути моральнісно культурними? Такі питання ставлять філософи, педагоги, психологи, соціологи ось вже не один десяток років. А чи можливо їх вирішити? Ми не хочемо, щоб наші діти, онуки жили в часи безладу, так би мовити хаосу. Ми прагнемо світлого майбутнього.

Основними джерелами отримання будь-якої інформації на даний момент для нас слугують: засоби масової інформації та мережа Інтернету. Як же вони можуть вплинути на моральнісну культуру поведінки молоді? Можемо розглядати як позитивні так і негативні сторони даних факторів. Можна довго дискутувати з даних питань, але перш за все слід розібратися, що собою являють поняття «моральна культура» та «моральна поведінка» особистості.

Питання моральної культури поведінки висвітлені у працях мислителів, філософів, подвижників світових релігій. Серед них були і

представники української філософської думки: І.Вишенський, Ф.Прокопович, Г.Сковорода, В.Вернадський.

Проблема моральних аспектів культури знайшла відображення в працях Ф.Ніцше, В.Соловйова, А.Швейцера, П.Тейяра де Шардена; соціокультурна роль релігії – у дослідженнях Ф.Бекона, Л.Фейєрбаха, Б.Рассела та інших. Їй присвятили праці сучасні філософи: С.Анісімов, Р.Апресян, В.Біблер, А.Гусейнов, О.Дробницький, А.Титаренко та ін.

Психологічні аспекти морального розвитку особистості відображені в дослідженнях І.Беха, О.Бодальова, Б.Братуся, Д.Колесова, С.Якобсон та ін.

Проблемі виховання моральної культури поведінки студентської молоді присвячено праці Л.Ази, Є.Бондаревської, О.Горожанкіної, І.Зязюна, В.Козакова, М.Ковтун, О.Олексюк, В.Петрової, Л.Чорної та ін.

Культуру визначають, по-перше, як спосіб суто людського існування, по-друге, як родовий спосіб життєдіяльності, як узагальнюючу характеристику універсальності розвитку людини. Якщо розглядати культуру як систему, то вона включає сам процес діяльності, що відрізняє людину від інших форм життя. Ця діяльність постійно змінює середовище існування людини, створює світ культури — матеріальних і духовних цінностей — у межах природного світу. Інстинктивної програми поведінки в цьому новому, штучному світі з новими — людськими — законами вже недостатньо. Інстинкт розрахований на сталу систему стосунків живої істоти з певним середовищем. Така система формується протягом тисячоліть, це дуже вразливий механізм зв'язку. Культура ж, за своїм визначенням, це — постійний розвиток, створення нового. На відміну від тварини, людська істота в загальних рисах визначається не стільки генетичною, скільки соціальною спадковістю. Вона базується на здатності фіксувати і передавати досвід, накопичувати і вдосконалювати його через мову, через духовні цінності, форми матеріальної діяльності тощо [3].

Слід тут зазначити і про «штучно створений ланцюг передачі інформації» ЗМІ та Інтернету, як фактору безперервно оновленої передачі інформації від людини до людини, від машини до людини. Інформація може бути різною: гарною, безтурботною, або навпаки поганою, насторожуючою.

Зі шпальт газет та журналів ми читаємо про безкінечні проблеми в економіці, політиці, злочини різних верств населення, насилля яке подане з фото, яке залюбки любить дивитися молодь, виносячи з них певні зачатки розладів психічного характеру, посилення агресивності. А колонки культурного характеру молодь просто ігнорує, бо вона займає мізерність. То про яке формування моральнісної культури молоді може йти мова?

На думку вчених, телебачення є "соціальним наркотиком", який сприяє відриву індивідів від участі в соціальному житті, ігноруванню його законів, перетворенню людини на пасивного споживача новин. За допомогою телебачення "насаджуються певні цінності, норми, стереотипи, образи реальності, які формують сприйняття життєвого простору, тобто відкривається шлях для маніпулювання масовою свідомістю" [2, 1]. Значний внесок у вивчення механізмів впливу ЗМІ на свідомість людей зробили вчені Анненберської школи комунікацій, які під керівництвом професора Дж. Гербнера провели унікальну серію досліджень за програмою "Профіль насильства" та "Культурні індикатори" щодо змісту телевізійних передач та впливу телевізійних образів на глядацьку аудиторію. Вони дійшли висновку, що телебачення створює символічний образ реальності, який, своєю чергою, формує сприйняття життєвого простору індивідом. Щоденно комплекс стереотипних концепцій споживається мільйонами телеглядачів" у шаблонних капсулах". З таких "капсул" складається символічний світ ідей, що нав'язуються. Цей світ структурує життєві цінності, норми, загальні обов'язки й установки,

формує основу для взаємовідносин між великими і різнорідними групами людей. Він зумовлює образ мислення, почуттів і поведінки [1].

Але Науково-технічний прогрес не стоїть на місці, ми зараз не можемо уявити своє життя без світової мережі. Інтернет для молоді – це як ще один світ – світ віртуалу, який має дві сторони: позитивну та негативну. Попадаючи до нього людина може звикнути жити в ньому, працювати, навчатися, робити покупки, спілкуватися з друзями, шукати нові знайомства, закохуватися, обговорювати будь-які теми з людьми яких ти зовсім не знаєш, довіряти їм, брати участь у різних семінарах, тренінгах, конференціях. Тут можна знайти майже всю потрібну інформацію.

Спілкування за допомогою Інтернету дає змогу приховати свій вік, стать, сімейне та суспільне становище. Логічно, що за таких умов спілкування становище особистості у "реальному світі" втрачає своє значення і набуває статусу забобону, який не допомагає, а заважає у спілкуванні [1].

Тобто Інтернет – це ціла субкультура, певна штучно створена «спільнота». В нашому випадку молодіжна субкультура – культура певного покоління, що має певний стиль життя, поведінки, групові норми, цінності та стереотипи. А щоб бути моральною людиною в межах певної спільноти, потрібно освоїти мораль цієї спільноти і дотримуватися її. Але як дотримуватися моральності в даному випадку? Людина яка перестає жити віртуальним життям стає замкненою або зовсім відлюдником, який в реалі просто неадаптований. Сучасна молодь – це діти епохи наукової глобалізації, всесвітньої мережі Інтернет та мобільного зв'язку.

Процес перетворення світу означає розвиток і окремої людини, і суспільства в цілому як суб'єкта культурної діяльності, певний характер суспільних відносин, що пов'язано з особливостями діяльності суб'єкта. Тому потрібно спілкуватися та жити не лише в мережі Інтернет, а й у

реальному житті. Читати різноманітну літератури збагачувати свій інтелектуальний потенціал і не в якому разі не деградувати.

Сьогодні українське суспільство, а впершу чергу, молодь потребує високого рівня моральнісної культури поведінки кожної особистості. Провідна місія при цьому покладена на викладачів, кураторів, кафедр, деканатів вищих закладів освіти, адже саме їх практична діяльність повинна призводити до створення спеціальних умов, які допомогли б кожному студенту засвоїти основні правила високоморальної поведінки, усвідомити значущість загальнолюдських моральних цінностей та ідеалів. А допомогти в цьому можуть різні дисципліни: етика, естетика, культурологія, філософія, психологія, релігієзнавство. Тому потрібно розширити кількість у проведенні різних наукових онлайн-конференцій, семінарів, обговорень на різних форумах в мережі Інтернету з філософських дисциплін.

Література:

1. Денисенко Л. М. Фактори негативного впливу змі на формування особистості дітей та підлітків у контексті попередження дитячої бездоглядності//www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Postmetodyka/2009_2/denysenko.pdf/
2. Романовский И. Масс-Медиа: Словарь терминов и понятий / И. Романовский. – Издательство : Союз журналистов России, 2004. – 479 с
- 3.http://www.djerele.com/index.php?option=com_content&task=view&i=3414&Itemid=71.